

PLA D'ATENCIÓ A
LA DIVERSITAT
IES MALILLA

1.- Introducció

La transformació contínua de la societat planteja nous reptes que han de ser abordats amb flexibilitat. L'escola, com Institució social, no pot estar al marge d'aquests canvis i ha d'adaptar-se per poder donar resposta als nous temps. És per això que, d'acord amb la normativa vigent, l'IES Malilla elabora aquest pla d'atenció a la diversitat.

En aquest document pretenem definir el marc on desenvoluparem la nostra tasca educativa i quins documents regiran les nostres actuacions. Alguns d'aquests documents estan ja desenvolupats en programes específics. Per tant, només en farem menció i ens remetrem als plans o programes ja elaborats.

L'IES Malilla és un centre creat al curs 2001-2002, la qual cosa implica que alguns documents de la vida escolar estan en fase de discussió i alguns de revisió. Tot i això, l'Institut, al llarg d'aquests anys ha anat redactant i posant en marxa programes d'atenció a la diversitat en la mesura que les necessitats ho demanaven. Amb el present pla pretenem recollir totes les actuacions que, a hores d'ara, estan portant-se a terme i dotar-les de coherència.

La normativa vigent estableix que els principis de l'ensenyament en l'Educació Secundària Obligatòria s'han de basar en la comprensivitat i l'atenció a la diversitat. Per això, les nostres actuacions acadèmiques aniran encaminades, d'una banda, a proporcionar un ensenyament bàsic comú des d'un model comprensiu i, d'una altra, a atendre les necessitats particulars del nostre alumnat.

Entenem la diversitat en un sentit ample, és a dir, les diferents possibilitats de l'alumnat de desenvolupar les seues capacitats en relació al currículum. Així doncs, l'atenció a la diversitat comença a l'aula i ha d'estar present en totes les nostres actuacions. És ben cert però, que en determinades situacions amb aquesta atenció no hi haurà prou, serà, doncs, el moment de

prendre mesures específiques destinades a pal·liar les necessitats de determinat alumnat.

D'acord amb el que estableix la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, elaborem el present pla d'atenció a la diversitat agrupant les actuacions en dos blocs

A) Mesures de caràcter ordinari

- La flexibilitat del currículum
- L'opcionalitat
- Els reforços
- La permanència de més d'un any en el mateix curs
- Els alumnes nous
- L'orientació educativa, psicopedagògica, professional i tutoria

B) Mesures de caràcter específic

- Adaptacions curriculars individuals significatives
- Adaptacions d'accés al currículum
 - Alumnes amb necessitats educatives especials
 - Programa d'adaptació al sistema educatiu
- Programa de diversificació curricular
- Programa d'adaptació curricular en grup

2.- Mesures de caràcter ordinari

L'aula és el lloc natural on es dona la diversitat i, per tant, haurà de ser, també l'espai on es generen les solucions. D'aquesta manera aconseguirem una actuació concreta, individualitzada i ràpida alhora que l'alumne romandrà en el seu context educatiu habitual. Les mesures que desenvolupem a continuació pretenen donar resposta a la diversitat des de l'aula.

2.1 La flexibilitat del currículum

El currículum de l'Educació Secundària Obligatòria és obert i flexible i ha d'anar concretant-se en diferents nivells.

Així doncs, la Conselleria de Cultura Educació i Esport concretarà el primer nivell del currículum mentre que el Projecte Educatiu de Centre i el Projecte Curricular d'Etapa han de concretar el currículum en un segon nivell. Correspon doncs, als Departaments Didàctics mitjançant les programacions concretar els elements curriculars de la matèria que

imparteixen per tal de donar solucions a les necessitats educatives del nostre alumnat. Finalment serà el professorat qui amb les programacions d'aula concretarà el currículum en el seu tercer nivell.

En aquest sentit les actuacions hauran de determinar:

- Els diversos graus d'adquisició de les capacitats expressades en els objectius de la matèria
- Els continguts bàsics de la matèria.
- Els continguts complementaris, bé d'ampliació, de reforç de coneixements, per a l'alumnat que ho requeresca.
- Activitats i metodologies diferents en funció dels diversos graus de dificultat d'un mateix objectiu.
- El criteri i els instruments d'avaluació adequats als objectius, Utilitzant instruments diferents en el mateix grup d'alumnes si així ho requereix la diversitat de ritmes d'aprenentatge i de coneixements.

Per dur a terme aquestes actuacions cal plantejar-se la metodologia a seguir. Sembla evident que les diferents situacions educatives a les quals ens podem enfrontar necessitaran de metodologies diverses adequades a cada situació. En qualsevol cas proposem que els nostres mètodes estiguen basats en els principis generals de l'aprenentatge, això és , en la significativitat, funcionalitat, constructivitat, interactivitat i equilibri curricular. Per tant haurem de:

- Partir del coneixement previ de l'alumnat i del seu nivell de desenvolupament.
- Assegurar la construcció dels aprenentatges.
- Crear les condicions per a motivar els nostres alumnes.
- Aplicar pràcticament els coneixements adquirits.
- Utilitzar els continguts per adequar i aplicar altres continguts.
- Incorporar el treball cooperatiu.
- Afavorir les relacions entre iguals.
- Procurar un equilibri entre la formació bàsica comuna i l'adequació a les diferències individuals.

Aquests principis metodològics s'aplicaran utilitzant el mètode més adequat en funció dels coneixements previs, del grau d'adquisició dels objectius i de l'autonomia de l'alumnat.

La metodologia es concreta en estratègies didàctiques que permeten desenvolupar un seguit d'activitat a l'aula així com l'ordre i la seqüenciació en què hauran de realitzar-se. En aquest sentit estratègies com la resolució

de problemes, el treball cooperatiu, el treball per projectes i la col·laboració entre iguals poden ser-nos d'utilitat.

Tot açò ens ha de fer plantejar-nos un seguit d'activitats ampli i variat vertebrat entorn els interessos i motivacions de l'alumnat i que ens permetran detectar el grau de coneixements previs, la necessitat d'ampliació i reforç, la capacitat de síntesi o la consolidació dels coneixements adquirits. Per tant, a l'hora de formular les activitats tindrem present:

- La definició dels objectius que es volen aconseguir amb l'activitat.
- La comunicació d'aquests objectius a l'alumnat.
- El grau de coneixements de l'alumnat.
- La capacitat de l'alumnat per elaborar un pla de treball.
- La interacció professor- alumne, alumne-alumne.
- La relació amb la vida real
- La socialització i la individualitat de l'alumne/a.
- La relació entre iguals.
- El desenvolupament mental de l'alumnat.
- La participació activa de l'alumnat.
- La informació que ens proporciona sobre la marxa dels estudiants.
- La integració dels tres tipus de continguts.

Una altra forma de flexibilitzar el currículum són les adaptacions curriculars. En efecte, alguns alumnes poden presentar condicions personals com ara una discapacitat motora, sensorial o psíquica, una hospitalització, o una situació cultural o social desafavorida que tot i alterar la programació del grup no la modifiquen significativament.

Correspon al professorat realitzar aquestes adaptacions curriculars, tot indicant el grau d'adquisició de determinats objectius, adequació dels continguts, personalització de les estratègies metodològiques i adequació dels criteris i els sistemes d'avaluació dels aprenentatges.

2.2 L'opcionalitat

Entenem l'opcionalitat com una manera més de contribuir a la formació del nostre alumnat. És per això, que l'IES Malilla procurarà ofertar un ventall de matèries el més ample possible, sobretot, en el primer cicle de l'ESO. D'aquesta manera pretenem que el nostre alumnat puga escollir aquella opció que crega més escaient per als seus interessos alhora que siga un primer pas per perfilar les seues expectatives i preferències, atés que en els cursos posteriors, especialment en quart, la tria de les matèries optatives serà

més rellevant. En aquest curs l'Institut, mitjançant la direcció d'estudis, organitzarà, en la mesura de les seues possibilitats organitzatives, una oferta que permeta l'alumnat triar la més adequada en funció dels futurs interessos professionals o acadèmics.

Per això, correspondrà als tutors, especialment als de Tercer curs, coordinats i assessorats pel Departament d'Orientació, informar convenientment per tal de facilitar la tria que més s'ajuste a les seues necessitats.

En qualsevol cas les matèries optatives ofertades contribuiran al desplegament de les capacitats expressades en els objectius generals de l'etapa. D'altra banda i, d'acord amb el que estableix l'Ordre d'atenció a la diversitat, les matèries optatives permetrà:

- Desenrotllar els objectius generals d'algunes matèries per mitjà de continguts diferents i més pròxims a les necessitats i interessos de l'alumnat.
- Treballar de manera interdisciplinària continguts que faciliten el desplegament dels objectius generals de l'etapa.
- Reforçar els aprenentatges bàsics de les matèries instrumentals a través d'uns continguts i una metodologia diferents.
- Ampliar l'oferta curricular amb matèries que no formen part del currículum comú.
- Afavorir la incorporació de l'alumnat a la vida activa.
- Orientar en l'elecció dels cicles formatius de grau mitjà o de les modalitats de batxillerat.

2.3 Els reforços

Aquesta mesura té com finalitat ajudar a determinats alumnes a superar les dificultats mostrades en el aprenentatge de algunes matèries sobretot en les instrumentals. D'aquesta manera aconseguirem un seguiment més personalitzat.

Els Departaments Didàctics són els responsables d'elaborar una programació adequada per les activitats de reforç. Per la seua banda, l'IES, per afavorir l'aprenentatge, mitjançant la direcció d'estudis, organitzarà aquestes activitats en l'horari lectiu dels alumnes, dins l'horari general del Centre, mitjançant l'ús flexible de l'horari i l'agrupament de l'alumnat.

Els destinataris d'aquestes mesures seran:

- L'alumnat de primer curs d'ESO, després de la realització de les proves de nivell.
- L'alumnat de 2º i 3º d'ESO que hagen promocionat sense superar tres o més matèries.
- L'alumnat repetidor.
- L'alumnat de 4t d'ESO que continue estudis de Batxillerat.
- Alumnes amb necessitats específiques especials.

Per això, en finalitzar el curs hi haurà una proposta d'organització sense perjudici que una posterior avaluació inicial, així com els informes d'avaluació individualitzats puguin modificar aquesta proposta.

D'altra banda en finalitzar cada període d'avaluació es valorarà la conveniència de continuar aplicant aquestes mesures. En qualsevol cas el professorat que realitzi aquestes activitats estarà coordinat amb el professor de la matèria corresponent.

Per a superar aquestes dificultats el centre demanarà els programes dependents de l'administració educativa que afavorisquen la superació de dificultats en el aprenentatge.

2.4 La permanència més d'un any en el mateix curs

Criteris Generals de Promoció :

L'orde de 14 de desembre del 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatoria regula qüestions com característiques de l'avaluació, recuperació de matèries pendents etc. També indica els criteris de promoció y titulació .El claustre de professors i el consell escolar de 15-5-08 van aprovar el següent:

En el cas de l'obtenció del títol d'ESO.

Amb caràcter general no s'obtindrà el títol si l'alumne no té aprovades totes les assignatures.

L'equip docent podrà proposar també l'expedició d'este títol a l'alumnat que en finalitzar el quart curs i, després de la corresponent prova extraordinària, tinga una o dos matèries amb avaluació negativa i, excepcionalment, tres. Aquesta decisió s'adoptarà sempre que l'equip docent, assessorat pel departament d'orientació considere que la naturalesa i el pes d'estes en el conjunt de l'etapa no els haja impedit

aconseguir les competències bàsiques i els objectius de l'etapa. Se ponderarà de forma especial Valencià, Castellà i Matemàtiques.

En qualsevol cas, no s'informarà favorablement en les circumstàncies següents:

- A) La incompareixença no justificada a la convocatòria extraordinària de setembre.
- B) Si dos de les assignatures pendents són instrumentals bàsiques: Valencià, Castellà i Matemàtiques.
- X) La no presentació en temps, lloc i forma dels treballs, exercicis o qualsevol altre recurs didàctic programat pel professor en la convocatòria extraordinària.
- Δ) La no constatació que l'alumne ha intentat superar la matèria suspesa.

Els departaments inclouran en les seues programacions didàctiques els criteris d'excepcionalitat.

En el cas de promoció de curs.

Amb caràcter general es promocionarà al curs següent sempre que els alumnes superen totes les matèries.

Una vegada realitzades les proves extraordinàries de setembre l'equip docent promocionarà al curs següent:

1. L'alumnat que haja superat els objectius de les matèries cursades.
2. L'alumnat que tinga avaluació negativa en dos matèries com a màxim.
3. Excepcionalment, podrà promocionar, també l'alumnat amb avaluació negativa en tres matèries quan l'equip docent assessorat pel departament d'orientació considere que la naturalesa de les dites matèries i la seua maduresa no li impedisca seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la dita promoció beneficiarà l'evolució acadèmica d'este.

En qualsevol cas, no s'informarà favorablement en les circumstàncies següents:

- A) La incompareixença no justificada a la convocatòria de setembre.
- B) *Si dos de les assignatures suspeses són instrumentals bàsiques. Valencià, Castellà i Matemàtiques.*
- C) *La no presentació en temps, lloc i forma dels treballs, exercicis o qualsevol altre recurs didàctic programat pel professor en la convocatòria extraordinària.*

D) La no constatació que l'alumne ha intentat superar la matèria suspesa.

ADDENDA DE MODIFICACIÓ DEL PLA ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
pàg 7 i 8

Introducció

El Reial Decret 1105/2014 té per objecte establir el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat i, entre d'altres, les característiques de l'avaluació i la promoció. A nivell autonòmic el Decret 87/2015, de 5 de juny tracta els aspectes generals de l'avaluació, però en tot cas les referències sempre són al Reial Decret.

El claustre de professores i professors i el consell escolar celebrat el dia (14.01.16) van aprovar la següent addenda que afectarà l'alumnat de 1r i 3r d' ESO durant el curs 2015-16:

Criteris generals de promoció

PROMOCIÓ

Les decisions sobre promoció de l'alumnat s'adoptaran en l'última sessió d'avaluació de cada curs escolar, en el context d'avaluació contínua, i en els termes que preveu el Reial Decret 1105/2014.

Amb caràcter general es promocionarà al curs següent sempre que l'alumnat supere totes les matèries cursades.

Una vegada realitzades les proves extraordinàries, l'equip docent proposarà la promoció de l'alumnat que complisca els següents requisits:

- 1.- L'alumnat que haja superat totes les matèries.
- 2.- L'alumnat que tinga **avaluació negativa en dues matèries com a màxim**, sempre que no siguin instrumentals ambdues. En cas d'avaluació negativa en dues instrumentals, caldrà aplicar criteri d'excepcionalitat.
- 3.- El criteri d'excepcionalitat s'aplicarà en dos casos:
 - 3.1. Podrà promocionar l'alumnat amb avaluació negativa en **tres matèries** quan l'equip docent, assessorat pel departament d'orientació, considere que l'alumne o alumna pot seguir amb èxit el curs següent.
 - 3.2. Igualment, amb **dues instrumental**.

No s'aplicarà el criteri d'excepcionalitat en les circumstàncies següents:

- a) incompareixença no justificada a la convocatòria extraordinària, a alguna de les matèries,
- b) que no presente en temps, lloc i forma els treballs, exercicis o qualsevol altre recurs didàctic programat pel professorat en la convocatòria extraordinària,
- c) la no constatació que l'alumne ha intentat superar la matèria suspesa,
- d) que dues de les tres matèries amb avaluació negativa siguin instrumentals.

2.5 Pla d'acollida a l'alumnat nouvingut.

Entenem com alumnat nouvingut tot aquell alumnat que s'incorpora per primera vegada al nostre centre independentment de la seua procedència geogràfica o cultural. Aquesta mesura està desenrotllada en un document específic. Ara, per tant, indicarem només les línies generals.

El pas d'una etapa educativa a una altra presenta canvis que, afegits a l'edat en la qual es produeix, poden suposar algunes disfuncions que acaben afectant el rendiment dels alumnes.

Tot i que el concepte de nouvingut inclou, com hem dit, tots els alumnes sense fer referència a la procedència, cal matisar que aquesta pot ser definitiva i per això, les nostres actuacions diferencien l'alumnat procedent d'un centre escolar adscrit i l'alumne provinent d'un altre sistema educatiu.

Amb aquesta mesura, que s'inicia, en el cas dels centres adscrits, en l'últim curs de l'educació primària, amb activitats conjuntes al voltant de temes transversals com ara la convivència, pretenem que els alumnes vagen familiaritzant-se amb l'institut de manera que, una vegada incorporats definitivament, l'impacte inicial siga menor.

Una vegada iniciat el curs, aquest alumnat participa en unes jornades d'acollida en què s'alterna l'horari normal de classes amb activitats de cohesió de grup, assemblees, i, proves de nivell en algunes àrees, sobretot en les instrumentals.

Amb aquestes activitats pretenem, d'una banda, que els alumnes es cohesionen com a grup, que interioritzen les normes bàsiques organitzatives i de convivència del centre, que prenguen consciència de la nova etapa educativa en la qual es troben i, d'altra, tenir una avaluació inicial que ens permetrà actuar allà on faça falta.

Pel que fa a l'alumnat provinent d'un altre sistema educatiu o d'incorporació tardana correspon a l'equip d'acollida format pel vicedirector i els professors encarregats dels programes específics introduir-los en la vida escolar del nostre centre.

Aquest alumnat després d'una entrevista inicial, amb l'equip d'acollida, s'integrarà a una aula de referència i, si és, el cas seguirà una mesura específica com ara el PASE, que es troba desenrotllat al Pla d'acollida, l'adaptació d'accés o qualsevol altra que d'acord amb la normativa vigent s'especifica en aquest pla, o bé, seguirà el currículum ordinari i les mesures generals d'atenció a la diversitat.

2.6 L'orientació educativa

L'orientació educativa és una eina d'importància singular en la formació dels nostres alumnes. Des d'aquest punt de vista l'orientació és una mesura d'atenció a la diversitat fonamental ja que ens ha de proporcionar la informació necessària sobre les diferències individuals i, en conseqüència, organitzar la resposta més adequada.

Amb aquesta mesura pretenem aconseguir una formació personalitzada que propicie el desenrotllament integral en coneixements, destreses i valors de l'alumnat en tots els àmbits de la vida: personal, familiar, social i professional.

L'orientació és una part més de la funció docent, per tant, correspon a l'equip docent exercir-la cadascú des de l'àmbit de la seua matèria. Per la seua banda, el tutor o la tutora s'encarregarà de la coordinació del procés d'aprenentatge de l'alumnat i prestarà una atenció individualitzada als alumnes del seu grup. Si l'alumne/a necessitara una atenció especialitzada el Departament d'Orientació se'n farà càrrec.

Les activitats orientadores del professorat estaran recollides en el Pla d'Acció Tutorial i estaran coordinades pel Departament d'Orientació o qui tinga atribuïdes les seues funcions d'acord amb el Pla d'Orientació Educativa i Psicopedagògica i professional que haurà elaborat el Departament d'Orientació. Aquests dos plans s'inclouran en el Projecte Curricular del Centre.

El Departament d'Orientació tindrà com a funcions, a més de les especificades anteriorment, les següents:

- Donar suport al professorat per tal que aquest puga adaptar l'ensenyament a les peculiaritats dels alumnes
- Intervenir directament en l'alumnat que requerisca suport específic
- Realitzar avaluacions psicopedagògiques
- Assessorar sobre l'opcionalitat
- Asesorar sobre el consell orientador

L'orientació educativa culmina en acabar l'Educació Secundària Obligatòria. Durant tota la secundària s'han anat prenent unes decisions que han concretat en el perfil acadèmic de l'alumnat. Aquest procés d'orientació té, al nostre parer, dos moments més definitoris. El primer i el Tercer curs. És en aquest moment que s'ha de preparar bé l'elecció de l'optativitat així com les troncal que es cursaran l'any següent. El segon en acabar Quart. En efecte, en finalitzar aquesta etapa educativa l'alumnat ha de prendre una decisió molt important: seguir estudiant ja siga batxillerat o cicles formatius o incorporar-se al món del treball.

Per això, el tutor o tutora elaborarà, oïts el professorat i, si s'escau, el Departament d'orientació, un Consell Orientador, sobre el futur acadèmic o professional de l'alumnat del seu grup. Aquest document en cap cas serà prescriptiu i la seua confidencialitat estarà garantida.

Aquest informe s'entregarà a l'alumne/a o als seus representats legals i se n'arxivarà una còpia a l'expedient de l'alumne/a tot garantint la seua confidencialitat.

3. Mesures de caràcter específic

En el cas que les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat no foren suficients cal pensar en altres tipus d'actuacions que puguin satisfer les necessitats educatives de determinats alumnes.

Aquestes mesures específiques han d'anar acompanyades sempre d'una avaluació psicopedagògica a càrrec del Departament d'Orientació.

3.1 Adaptacions curriculars individuals significatives

Alguns alumnes presenten necessitats educatives especials derivades de discapacitats permanents o temporals o de d'una història personal i escolar desafavorida deguda a situacions socials, familiars o culturals. Per tal de donar resposta a aquestes necessitats podem modificar el currículum ordinari significativament i de manera individual. Aquesta modificació es tradueix en l'adequació dels objectius educatius, en l'eliminació o inclusió de determinats continguts així com en els criteris d'avaluació incorporant criteris específics o en l'ampliació d'activitats complementàries introduint activitats alternatives.

Com a mesura específica cal una avaluació psicopedagògica per tal de determinar els destinataris d'aquesta mesura. En qualsevol cas l'adaptació curricular individual significativa suposarà una distància, com a mínim, d'un cicle entre el currículum ordinari del grup al qual pertany l'alumne/a i el currículum adaptat.

Per determinar l'alumnat susceptible d'una adaptació curricular individual significativa caldrà seguir el següent protocol:

- L'informe psicopedagògic del nivell o cicle anterior en el cas d'alumnes procedents dels centres adscrits o d'altres centres.
- La proposta del professorat a través del tutor/a sobre les possibles necessitats educatives de l'alumne/a.

- L'avaluació psicopedagògica feta pel Departament d'Orientació, en la qual seran oïts l'alumne/a i els seus representats legals, els quals hauran de donar la seua aprovació. D'aquesta avaluació es determinarà la conveniència o no d'una adaptació curricular individual significativa així com les línies generals de la mateixa.
- Elaboració de l'adaptació per part dels Departaments didàctics o dels professors de cada matèria
- Visat del director

L'adaptació curricular individual significativa suposa una sèrie de presa de decisions importants que han de reflectir-se en un seguit de documents que estaran a l'expedient de l'alumne/a. D'acord amb el que estableix l'Ordre de 18 de juny de 1999, d'atenció a la diversitat, es faran servir els següents documents:

A) Proposta d'ACIS. Es faran constar les dades generals de l'alumne/a així com una informació general sobre la seua situació sanitària, escolar i familiar. Finalment s'especificarà el nivell de competències tot indicant el que és capaç de fer i les dificultats o problemes que presenta. Aquest document anirà signat pel tutor/a i adreçat al Departament d'orientació.

B) Avaluació psicopedagògica. A més de les dades generals de l'alumne caldrà assenyalar el motiu de l'avaluació i els professionals que han intervingut així com els instruments utilitzats. En aquesta avaluació es tindrà en compte dades referides al seu estat de salut i que puguen incidir en el seu aprenentatge, la interacció amb el medi escolar i la convivència familiar així com la interacció social que influïsquen en el seu aprenentatge escolar. Finalment s'hi especificarà els factors significatius per a la proposta curricular com ara el nivell actual de competències, les capacitats cognitives i estil d'aprenentatge i altres factors com actituds, motivacions i interessos. Aquest document anirà signat pel psicopedagog/a.

C) L'informe psicopedagògic. De l'avaluació descrita anteriorment s'emetrà un informe on s'indique la conveniència o no de realitzar una adaptació curricular individual significativa. En cas afirmatiu s'orientarà en les línies metodològiques. Per això caldrà que s'hi especifique el caràcter, temporal o permanent, i la causa de l'adaptació, la matèria o matèries en la qual s'ha de realitzar l'adaptació, la metodologia més adient i els criteris d'avaluació. Aquest document serà signat pel psicopedagog/a.

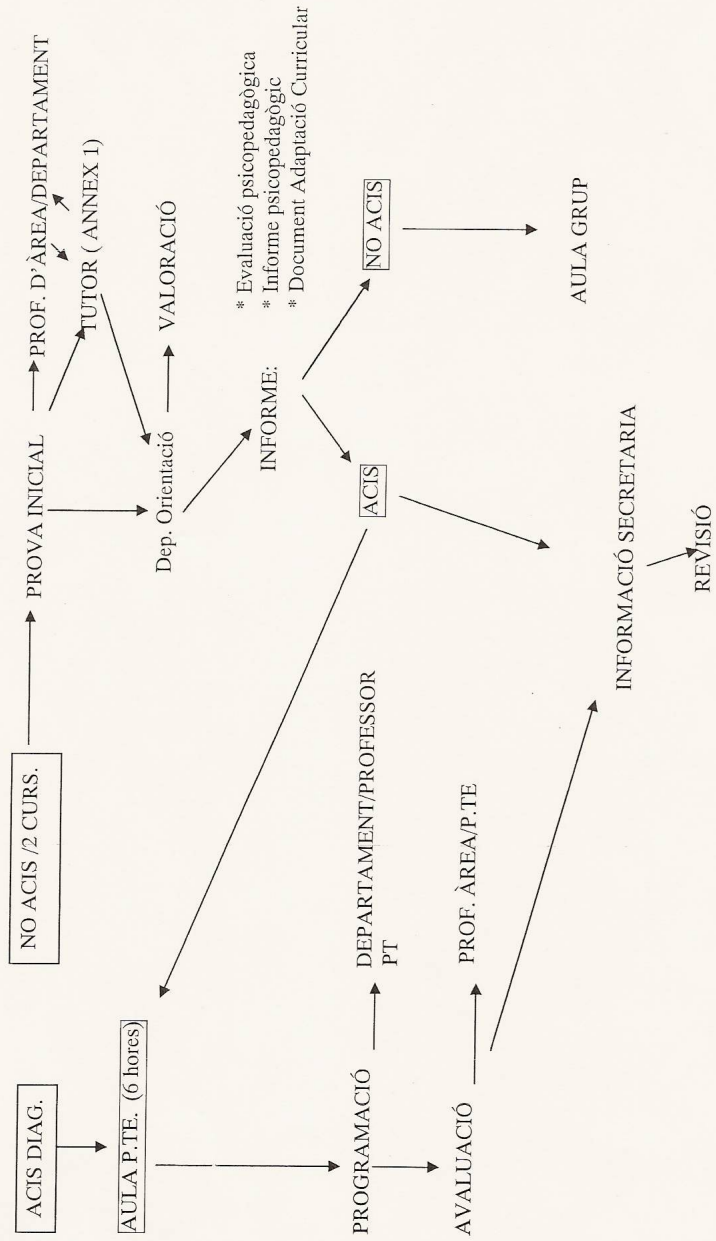
D) Adaptació curricular significativa. En aquest document s'especificarà la matèria o matèries en els qual ha de realitzar-se l'adaptació, els objectius,

els continguts, els criteris d'avaluació, la persona responsable de realitzar l'adaptació, els materials didàctics i la data d'avaluació. Aquest document anirà signat pel tutor/a i visat pel director/a.

E) Seguiment de l'ACIS . En aquest document s'indicarà els acords o propostes preses en les avaluacions i en la tercera es farà un informe final d'avaluació en el qual s'incloga una valoració general de l'alumne/a i les propostes per al pròxim curs. Aquest document anirà signat pel tutor/a.

L'alumnat que requereisca una adaptació curricular individual significativa serà atés preferentment i en la mesura de les possibilitats organitzatives, per un professor/a de pedagogia terapèutica que estarà coordinat amb el Departament didàctic de la matèria o matèries en les quals s'haja realitzat l'adaptació individual significativa. Aquest suport es podrà fer en l'aula ordinària o bé fora si les circumstàncies ho aconsellen. En qualsevol cas aquest alumnat estarà adscrit, equilibradament, als diferents grups de referència.

PROTOCOL D'ACIS DE L'INSTITUT MALILLA



3.2 Adaptacions d'accés al currículum

Les adaptacions d'accés al currículum són una mesura d'atenció a la diversitat que suposen la modificació en els espais, els materials o el sistema de comunicació.

3.2.1 Alumnes amb necessitats educatives especials

Amb aquesta mesura d'atenció a la diversitat es pretén donar resposta a les necessitats educatives de determinat alumnat, derivades de condicions personals com ara la discapacitat motora, sensorial o psíquica que li impedeix la utilització normal dels mitjans ordinaris d'accés al currículum. A hores d'ara el nostre centre està atenent alumnes que necessiten aquest tipus de mesura derivades de la seua discapacitat auditiva.

Per fer una adaptació d'accés al currículum caldrà seguir els passos següents:

- El tutor/a farà una proposta atenent les necessitats detectades pel professorat
- El Departament d'Orientació realitzarà una avaluació psicopedagògica de la qual se'n derivarà un informe en el qual s'especifique la conveniència o no de l'adaptació d'accés i en cas afirmatiu elaborarà una proposta d'adaptació.
- La direcció del centre sol·licitarà el material i la intervenció dels professionals necessaris a la Direcció Territorial.

Tot aquest procés quedarà reflectit en els següents documents que formaran part de l'expedient de l'alumne/a :

- Proposta . Es faran constar les dades generals de l'alumne/a així com una informació general sobre la seua situació sanitària, escolar i familiar. En aquesta proposta s'indicarà les dificultats personals o materials que presenta i les necessitats detectades. Aquest informe el signarà el tutor/a i el remetrà al Departament d'Orientació.
- Avaluació psicopedagògica. A més de les dades generals de l'alumne caldrà assenyalar el motiu de l'avaluació i els professionals que han intervingut així com els instruments utilitzats. En aquesta avaluació es tindrà en compte dades referides al seu estat de salut i que puguen incidir en el seu aprenentatge, la interacció amb el medi escolar i la convivència familiar així com la interacció social que influïsquen en el seu aprenentatge escolar. Finalment s'hi especificarà els factors significatius per a la proposta curricular com ara el nivell

actual de competències, les capacitats cognitives i estil d'aprenentatge i altres factors com actituds, motivacions i interessos. Aquest document anirà signat pel psicopedagog/a.

- Informe psicopegagògic. De l'avaluació descrita anteriorment s'emetrà un informe on s'indique la conveniència o no de realitzar una adaptació d'accés. En cas afirmatiu s'elaborarà una proposta justificada en la qual s'indique els materials individuals a utilitzar així com els professionals que hi intervindran. Aquest document serà signat pel psicopedagog/a i es remetrà a la direcció del centre.

3.2.2 Programa d'adaptació al sistema educatiu

D'altra banda, determinat alumnat pot presentar unes deficiències derivades del desconeixement de les llengües vehiculars del sistema educatiu valencià. Aquests alumnes que acaben d'arribar poden, d'acord amb el punt dos de l'Ordre de 18 de juny de 1999, ser susceptibles d'adaptacions d'accés al currículum que en el nostre centre es concreta en el programa d'adaptació al sistema educatiu.

El programa d'adaptació al sistema educatiu (PASE) està desenvolupat en un document a part. Per tant, ara farem menció només de línies generals.

El PASE pretén dotar l'alumnat nouvingut de recursos per tal de facilitar-los la seua incorporació al sistema educatiu valencià. En aquest sentit els alumnes tenen una part del currículum agrupat per àmbits (lingüístico-social i lingüísticotècnic) i una altra segueixen el currículum ordinari. Es tractaria de fer una immersió lingüística sense deixar a banda el procés de socialització amb la resta de companys del grup de referència. La permanència d'aquests alumnes en el programa anirà avaluant-se progressivament i el nombre d'hores setmanals serà flexible atenent a les peculiaritats de cada cas. En qualsevol cas no excedirà de 18 hores a la setmana.

És evident que amb aquesta mesura no solucionem totes les deficiències i l'alumnat que ha estat atés necessitarà d'altres mesures complementàries. Per això, el PASE especificarà quines mesures s'han d'adoptar en cada cas.

El programa estableix que hi haurà un equip d'acollida format pel Vicedirector, el professor/a de compensatòria, l'orientador/a, el/la coordinador/a de l'ESO així com per alumnes voluntaris que seran els responsables de la seua integració en la vida escolar.

Les actuacions amb aquest alumnat seran les següents

- L'alumne/a i la família seran rebuts per un membre de l'equip d'acollida i se'ls facilitarà informació sobre el sistema educatiu valencià.
- El professorat encarregat del PASE farà una avaluació inicial per detectar les necessitats.
- Amb aquestes dades i sota l'assessorament dels Departaments Didàctics de les matèries implicades i del Departament d'Orientació, el professorat del programa elaborarà la proposta de treball, les hores de permanència i els criteris d'avaluació.

3.3 Programa de Diversificació curricular

Cal assenyalar que determinats alumnes després de totes les mesures d'atenció a la diversitat corren el risc de no obtenir el títol de graduat en educació bàsica cursant el currículum ordinari. Per tal de pal·liar aquesta situació es planteja la diversificació curricular en dos cursos que es fonamenta en els principis de normalització, comprensivitat i integració i suposa l'últim recurs per a l'alumnat que manifesta el seu interès d'obtenir el títol de graduat en secundària.

El programa de diversificació curricular suposa una forma particular d'adaptació curricular la qual cosa es tradueix en la substitució de les matèries per àmbits que permetran acostar més els interessos de l'alumnat al currículum ordinari. Per tant es concretarà en un programa individualitzat on la selecció i organització dels continguts de determinades matèries, així com la metodologia, les estratègies emprades i els criteris d'avaluació, atenguen, d'una banda, la situació de partida de cada alumne i, d'altra, possibiliten el desenvolupament de les capacitats bàsiques específiques descrites en els objectius generals de l'etapa. El nostre centre ha incorporat el model de dos cursos en tercer i en el quart curs.

Els principis metodològics generals del programa de diversificació curricular estan basats en mètodes i procediments interactius que faciliten l'experiència directa, la reflexió, la comunicació i l'expressió. Es promouran, per tant, els mètodes que propicien ensenyar a pensar més que no aquells de transmissió directa. Altres aspectes més concrets de la metodologia estan recollits en la programació didàctica d'aquest programa que està desenvolupat en un document a part.

Els destinataris del programa de diversificació curricular tindrà el següent perfil.

- Tenir complerts o complir 15 anys l'any natural del començament del curs o 16 per a segon curs .En qualsevol cas ser menor de 18 anys.
- Presentar dificultats generalitzades d'aprenentatge, tant pel que fa a les capacitats instrumentals bàsiques com ara expressió, raonament, càlcul com pel que fa a les capacitats específiques de les àrees.
- Tenir carències d'habilitats i tècniques d'estudi com ara anotacions, subratllats, esquemes, activitats de síntesi...
- Ser repetidor/a en primària i /o en 2 o 3r d'ESO i tenir possibilitats de repetir 4t d'ESO.
- Estar motivat per obtenir el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria.
- Estar en un greu risc de no aconseguir, a través del currículum ordinari, els Objectius Generals de l'Etapa i per el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria.

Per l'adscripció de l'alumnat al programa de diversificació curricular se seguirà el següent procediment:

- L'equip docent del grup a què pertany l'alumne/a proposarà la seva entrada en sessió d'avaluació.
- El Departament d'Orientació o qui tinga atribuïdes les seues funcions farà una avaluació psicopedagògica, oïts l'alumne/a i els seus representats legals, i emetrà un informe.
- La direcció d'estudis conjuntament amb el departament d'Orientació i el tutor/a relitzaran la proposta definitiva sobre la incorporació o no al programa de diversificació curricular.
- El Departament d'Orientació concretarà el programa de diversificació curricular que ha de seguir l'alumne/a.
- La direcció del centre demanarà la corresponent autorització a la Inspecció educativa i amb l'acord, per escrit, dels representants legals de l'alumne/a autoritzarà la incorporació de l'alumne/a al programa de diversificació curricular.

Aquest procés es recollirà en els següents documents, i formaran part de l'expedient de l'alumne, d'acord amb allò que estableix l'Ordre de la Conselleria d'Educació:

- Proposta. Es faran constar les dades generals de l'alumne/a així com una informació general sobre la seua situació sanitària, escolar i familiar. Finalment s'especificarà el nivell de competències tot indicant el que és capaç de fer i les dificultats o problemes que

presenta. Aquest document anirà signat pel tutor/a i adreçat al Departament d'orientació.

- Avaluació psicopedagògica A més de les dades generals de l'alumne caldrà assenyalar el motiu de l'avaluació i els professionals que han intervingut així com els instruments utilitzats. En aquesta avaluació es tindrà en compte dades referides al seu estat de salut i que puguen incidir en el seu aprenentatge, la interacció amb el medi escolar i la convivència familiar així com la interacció social que influïsquen en el seu aprenentatge escolar. Finalment s'hi especificarà els factors significatius per a la proposta curricular com ara el nivell actual de competències, les capacitats cognitives i estil d'aprenentatge i altres factors com actituds, motivacions i interessos. Aquest document anirà signat pel psicopedagog/a.
- Informe psicopedagògic. De l'avaluació descrita anteriorment s'emetrà un informe on s'indique la conveniència o no de realitzar una adaptació d'accés. En cas afirmatiu s'elaborarà una proposta justificada en la qual s'indique les mesures específiques com la duració del programa, les matèries a cursar i les optatives recomanades així com les orientacions sobre els objectius, continguts i criteris d'avaluació. Aquest document serà signat pel psicopedagog/a i es remetrà a la direcció d'estudis.

Pel que fa a altres documents oficials coma ara el llibre d'escolaritat, les actes d'avaluació i l'expedient acadèmic se seguiran les instruccions que figuren en la normativa vigent.

3.4 Programa de prevenció de l' absentisme

La transformació contínua de la societat planteja nous reptes que han de ser abordats amb flexibilitat. L'escola, com institució social, no pot estar al marge d'aquests canvis i ha d'adaptar-se per poder donar resposta als nous temps. La normativa vigent estableix que els principis de l'ensenyament en l' Educació Secundària Obligatòria s'han de basar en la comprensivitat i l'atenció a la diversitat. Per això, les nostres actuacions acadèmiques aniran encaminades, d'una banda, a proporcionar un ensenyament bàsic comú des d'un model comprensiu i, d'una altra, a atendre les necessitats particulars del nostre alumnat.

És ben cert però, que en determinades situacions amb aquesta atenció no hi haurà prou, serà, doncs, el moment de prendre mesures específiques destinades a pal·liar les necessitats de determinat alumnat. Aquesta situació es la que contempla el programa que a continuació presentem.

Objectius Generals que es perseguixen en aquest programa

- Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- Desenvolupar competències bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies i especialment en el camp de la electricitat

Objectius particulars del programa

- Buscar l'integració social i escolar, així com disminuir l'absentisme i reforçar la normalització de les relacions personals.
- Crear i consolidar d'hàbits i rutines de treball i vida saludable.
- Millorar els seus coneixements teòrics i pràctics

Alumnat a qui es dirigix .Característiques

Esta mesura s'ha de proposar a l'alumnat que ha presentat en cursos anteriors dificultats generalitzades d'aprenentatge i riscos evidents d'abandonament escolar, als que es poden afegir altres dificultats, com ara violència escolar, abandonament afectiu, baixa autoestima, poques expectatives d'èxit escolar. Les característiques són:

- Presentar dificultats generalitzades d'aprenentatge, tant pel que fa a les capacitats instrumentals bàsiques com ara expressió, raonament, càlcul com pel que fa a les capacitats específiques de les àrees.
- Tenir carències d'habilitats i tècniques d'estudi com ara anotacions, subratllats, esquemes, activitats de síntesi...
- Ser repetidor/a en primària i /o en 1 ó 2 Curs d'ESO
- Estar motivat per obtenir bons resultats en el programa
- Estar en un greu risc de abandonament escolar abans de 16 anys

3.5 Altres mesures

L'IES Malilla compta des del curs 2007-08 amb el programa de suport i reforç (PROA). Aquest recurs ens permet abordar més vessants de la diversitat i ampliar els esforços a un major nombre d'alumnat. En l'actualitat estem portant a terme:

- **ACOMPANYAMENT ESCOLAR**

Coordinadors: Francisco Cruz, Néstor Pérez

Aquest programa pretén crear hàbits de treball en aquell alumnat que ho necessite. L'alumnat participant(un màxim de 20, dividits en dos grups) és proposat pel professorat amb el vistiplau de la família. El programa es desenvolupa en quatre hores setmanals fora de l'horari escolar.

- **ACOMPANYAMENT- REFORÇ ANGLÉS**

Enguany posem en marxa un acompanyament específic d'anglès destinat a l'alumnat que necessita reforç. Els participants són proposats pel professorat i té lloc fora de l'horari escolar.

- **BIBLIOTECA**

L'Institut posa a disposició de la comunitat educativa la Biblioteca el dimarts i dijous de vesprada de 17:30 a 19:30. La biblioteca té habilitat un espai per Internet.

- **MEDIACIÓ: EQUIP DE MEDIACIÓ**

Coordinador: Rafael Fornás

La mediació és un projecte que pretén abordar d'una altra manera els conflictes de convivència i relacions interpersonals.

La mediació és un procés al qual les dues parts en conflicte acudeixen de manera voluntària i, en presència de mediadors/es neutrals, s'escolten i intenten arribar a un acord que després serà seguit i avaluat.

La mediació és, doncs, una tècnica que es deprén alhora que un element més d'una cultura de convivència i respecte.

Els mediadors contribueixen de manera activa a la cultura de la convivència i del respecte mutu. Pot ser mediador qualsevol membre de la comunitat educativa que haja estat format. En aquest sentit l'IES organitza un curs de formació dirigit pel coordinador de mediadors.

• AJUDA ENTRE IGUALS

Coordinador: Eugenio Piñero

Els alumnes participants en aquest programa conjuguen el verb conviure amb tota la seua extensió, és a dir, viure amb l'altre. Per això, són capaços de posar al servei de la comunitat el millor d'ells mateixos. En aquest sentit el tipus d'ajuda és molt diversa depenent de les necessitat dels que ajuden i dels ajudats.

L'objectiu principal d'aquest projecte és **promoure actituds de col·laboració entre iguals.**

A més, *Ajuda entre Iguals* es proposa:

- millorar el rendiment acadèmic
- millorar el clima de convivència
- enfortir l'autoestima
- millorar el nivell de competència lingüística en les dues llengües oficials dels alumnes estrangers.
- millorar la integració d'alumnes amb dificultats per a les relacions socials.

• CONVIVINT ENTRE TOTS

Coordinador: Federico Petricca

Aquest projecte pretén, per una part, fer visible aquells alumnes que participen poc en la dinàmica de la classe i d'altra aquells que hi participen però d'una manera disruptiva. A més es realitzen activitats amb el grup de referència amb la finalitat de crear un clima de respecte envers tothom. Es tracta, doncs, de treballar la diversitat de l'aula i els potencials conflictes des d'un vessant de dinàmica d'integració saludable en el propi grup.

• EL PROJECTE ENGANXA' T

El treball que es realitza a l'aula ha de tenir una continuïtat a casa i a la societat. L'Institut ha d'impulsar accions tendents a treballar conjuntament, crear xarxes capaces de dotar de recursos l'alumnat i que pal·lien les situacions de desavantatges. Per això, l'IES Malilla amb col·laboració amb altres entitats i associacions impulsa des del curs 2006-07 unes Jornades sobre la convivència. Al llarg d'un mes se succeïxen activitats dins i fora de l'Institut destinades als alumnes, als pares i a la societat en general.

El programa *Enganxa't* consisteix en un entramat d'activitats educatives, recreatives, culturals que s'organitzen dins i fora de l'horari escolar, a partir de la iniciativa de diversos agents educatius i socials del barri de Malilla, a la ciutat de València. Té com a objectiu últim promoure el

nivell més alt de cohesió social i convivència per a tota la població del barri i en especial la de l' IES Malilla i els col·legis públics adscrits.

L' **Enganxa't** pretén ser una modesta contribució, dins d'un esforç social més general, a la lluita contra la violència social i escolar, aportant, models de comportament més solidaris, més humans i més justos, entre les persones que formen la nostra comunitat. Però a més l' **Enganxa't** té una voluntat de projecció social i es marca com a objectiu crear espais públics on la paraula siga el valor fonamental i la participació siga l'eix que vincule les persones i les entitats.

Els pilars sobre els quals es fonamenta la pràctica educativa de l'**Enganxa't** són:

- Les experiències de **les comunitats d'aprenentatge**.
- El desenvolupament de la **cultura de la participació**.
- Entendre l' IES com a **sistema** en què es relacionen pares, escoles i agents socials, que permet transformar l' institut en un recurs comunitari basat en la interacció positiva entre els diferents grups.

L'**Enganxa't** es planteja els següents objectius:

Objectius generals

- Establir processos de trobada, comunicació i aprenentatge entre la comunitat educativa i l'entorn social que millore la convivència i el diàleg i la integració en els diferents àmbits socials.
- Promoure la convivència com a part de l'educació integral dels alumnes.

Objectiu específics

- Enfortir la comunitat educativa creant espais de trobada entre els diferents agents socials.
- Cohesionar les comunitats educatives de primària i secundària.
- Desenvolupar accions de sensibilització que aprofundisquen en els valors fonamentals de Respecte a la Diversitat Social i Cultural.
- Realitzar trobades lúdiques, artístiques i esportives que fomenten l'experiència compartida com a inici del coneixement de l'altre.
- Implementar accions educatives que afavorisquen les estratègies de diàleg i mediació natural davant dels conflictes interpersonals.
- Establir accions de reflexió i anàlisi sobre els aspectes educatius que fonamenten la convivència enfront de la violència en l'aula i la societat.
- Fomentar l'encontre entre persones que generen xarxes socials d'ajuda mútua
- Generar hàbits de vida saludables des de l'experiència d'alternatives basades en Oci i Temps Lliure.